

Dijkaanpak Varik: 'We streven naar nul onteigeningen'

VARIK - Zo'n vierhonderd eigenaren van percelen, woningen en bedrijven worden in meer of mindere mate geraakt door de dijkversterking tussen Tiel en Waardenburg. Deze gaat in 2021 van start.

Er is taart in het Atelier in Varik, het hoofdkwartier voor de ingrijpende dijkversterking die de streek te wachten staat. Globaal is voor 41 dijkvakken van in totaal zo'n 20 kilometer dijk tussen Tiel en Waardenburg vastgesteld wat er vanaf 2021 moet gebeuren. Nu gaat het erom spannen..

Zo'n vierhonderd eigenaren van percelen, woningen en bedrijven worden in meer of mindere mate geraakt door het project. Toch is de stemming over eerder gepresenteerde concepten over het algemeen mild, zeker als je het vergelijkt met de heftige discussies die in het dorp zijn gevoerd over de nevengeul. „Dat was voor ons ook wel spannend”, vertelt projectmanager Henk Havinga. „Maar die omschakeling is snel gegaan. Inwoners denken positief en constructief mee. Ze vertrouwen erop dat het nodig is. Wij proberen optimaal met hen op te trekken en ook transparant te zijn over wat te verwezenlijken is en wat niet.”

Pas wanneer de plannen op detailniveau uitgewerkt en doorgerekend zijn, wordt helemaal duidelijk wat het voor aanwonenden precies betekent. Op dit moment zijn twee woningen aangekocht en lopen onderhandelingen over een derde. Voor andere eigenaren langs het traject is het nog even afwachten. Hoewel ten opzichte van het eerder gepresenteerde concept een paar aanpassingen zijn gedaan om woningen en percelen bijvoorbeeld bij het Inundatiekanaal bij Tiel en bij de Zandstraat in Opijnen te sparen, raakt het globale plan nog steeds behoorlijk wat huizen.

„We streven ernaar op nul onteigeningen uit te komen”, zegt Havinga. „De komende fase is heel belangrijk, dan krijgt het plan en de ruimte die het precies inneemt vorm. Vervolgens gaan we de boer op om met de eigenaren te praten. De kennisontwikkeling is volop in beweging. Dit kan ter plaatse uitkomst bieden. Denk aan dijkverankering, pipingschermen, langsdrainage, waterontspanners om kwelproblematiek op te lossen. Allemaal innovatieve oplossingen die we kunnen toepassen.”

„We voegen liever woningen toe dan ze af te breken”, vult Goos den Hartog, heemraad van Waterschap Rivierenland, aan. „Zo trekken we samen op met de gemeente Neerijnen om tegelijk met de dijkversterking de bouwplannen Molenblok en Slingerbos te ontwikkelen. Aanvankelijk stonden ze in de weg, nu maken we er samen iets moois van.”

De kleine gemeente Neerijnen krijgt met het project heel wat extra werk op zich af. Er zijn daarom vanuit het project twee specialisten bij de gemeente aangesteld. Omdat de voormalige buurtwinkel het Atelier te koop staat, betreft de projectorganisatie vanaf 1 januari het Koetshuis bij kasteel Neerijnen, waarin de gemeente zetelt. In de planfase die nu is aangebroken werken daar zo'n 35 mensen aan het project. De verwachting is dat er begin 2020 een ontwerp ter visie wordt gelegd. Aan het eind van dat jaar zou het dan moeten zijn goedgekeurd, waarna de dijk in de periode 2021-2023 wordt aangelegd.

De maatschappelijke extra's spelen een belangrijke rol. Zo wordt bij Waardenburg de fietsroute Gorinchem-Nijmegen doorgetrokken, onder de spoorbrug en de A2 door. Er moeten dorpsboulevards of toeristische trekpleisters komen bij Zennewijnen, Ophemert, Varik, Heesselt, Opijnen en Neerijnen. Omdat de dijk toch op de schop gaat, kunnen er

wensen op het gebied van verkeer en parkeren en voor extra recreatieve voorzieningen meegenomen worden.

Alle dijkgemeenten tussen Gorinchem en Lingewaard sluiten zich aan bij het plan Gastvrije Waaldijk. Daarmee wordt gestreefd naar een uniforme uitvoering van dit soort zaken. „Je maakt zo met z'n allen afspraken over de veiligheid en het beeld van de dijk”, zegt Den Hartog. „Het hoeft niet allemaal gelijktijdig uitgevoerd te worden. Dit is een zogenoemd urgent dijkvak, maar dat moet niet ten koste van de kwaliteit gaan.”

Omdat er nog een reeks van dijkversterkingen volgt, werken de verschillende overheden aan een dijkennisie. Daarin wordt vastgelegd wat er bereikt moet worden en wie daar welke rol in heeft. Zo heeft het waterschap vooral te maken met de veiligheid van de dijk, de gemeente met de weginrichting of archeologie, de provincie met beschermde natuur in de uiterwaarden, Rijkswaterstaat met de doorstroming van de rivier. Den Hartog: „We willen aan de voorkant scherp hebben waar we naartoe gaan, zodat we dat niet vijf keer apart gaan opzetten. Dit zorgt voor eenduidigheid en ook duidelijkheid naar de inwoners over wat we gezamenlijk willen bereiken.”